

မသိတာ

(စမ်းချောင်း)

နေဝန်းနီ
ကာရန်မြှား

The Thirty-Six Immortal Women Poets

ဟီယန် (၇၉၄-၁၁၈၅)နဲ့ ကာမာကူရ (၁၁၈၅-၁၃၃၃) ခေတ်၊ တစ်နည်း ၉ ရာစုနဲ့ ၁၃ ရာစုအလယ်ခေတ်ကဗျာပန်ကဗျာ ၃၆ ပုဒ်နဲ့ မိတ်ဆက်ပေးချင်ပါတယ်။ ကဗျာတွေ အားလုံးကိုရေး ခဲ့ ကြသူတွေ ကသက်လတ်ပိုင်းဗျာပန်အမျိုးသမီးတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီကဗျာတွေ စုထုတ်တဲ့ ၊ ရောင် စုံပုံနှိပ်ထားတဲ့ မူရင်းဗျာပန်ဘာသာစာအုပ်ရဲ့ အမည် က ထာဝရအမျိုးသမီးကဗျာရှင် ၃၆ ဦးပါ။ စာအုပ် ဆိုတာထက် အယ်လ်ဘမ်လို့ သူတို့ ကသုံးပါတယ်။ ဘာလို့ လဲဆိုတော့ စာအုပ်ရဲ့ ဘယ်ဘက် စာမျက်နှာတိုင်းမှာ ကဗျာရှင်အမျိုးသမီးတွေ ရဲ့ ရောင် စုံပုံတွေ ပါပြီး ညာဘက်စာမျက်နှာ တွေ မှာတော့ သူတို့ ရေး တဲ့ ကဗျာတွေ ကိုဖော်ပြထားလို့ ပါ။ သရုပ်ဖော်ပုံတွေ ရေး ခဲ့သူကဟိုဆိုဒါအီရီ (၁၇၅၆-၁၈၂၉) ဖြစ်ပါတယ်။ ပုံနှိပ်မှုအတွက် ကဗျာတွေ ကိုဗျာပန်လက်ရေး လှလက်ရေး နဲ့ ၁၇၉၇ မှာ ကူးရေး ပေးခဲ့ကြတာကလည်း အသက် ၆ နှစ် နဲ့ ၁၅ နှစ် ကြားရှိကြတဲ့ ကလေးမလေး ၃၆ ယောက် ဖြစ်ပါတယ်။ ၁၈၀၁ ခု၊ အီဒို (ယခုတိုကျို)က အီဂျူဒိုနီရီမူရာယာယိုဟာရှိပုံနှိပ်တိုက်ကထုတ်ခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီ ၁၃ ရာစုမတိုင်မီခေတ်မှာ ကျိုတိုဧကရာဇ်နန်းဟာသာမန်လွန် ထူးခြားဆန်းပြားတဲ့ ယဉ်ကျေးမှု ရဲ့ ဗဟို ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ လက်ရေး အလှပညာ၊ ဂီတ၊ အကပညာ၊ ပန်းချီအနုပညာတွေ ဘယ်လိုပဲဂုဏ်ယူဖွယ်ထွန်းကားခဲ့တယ်ဆိုပေမယ့် ကဗျာကိုအမြင့်မြတ်ဆုံးအလေးထားခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ အီဒိုခေတ် (၁၆၁၅-၁၈၆၈)မှာ တောင်မှ ဧကရာဇ်တွေ သိသိသာသာအာဏာမဲ့ လာပြီဆိုပေမယ့် ဒီဧကရာဇ်ကဗျာယဉ်ကျေးမှု ဟာဗျာပန်ရဲ့ အနုပညာမြောက်အမှတ်အသားအ ဖြစ် ကျန်ခဲ့ပါသေးတယ်။ ၁၃ ရာစုနဲ့

၁၉ ရာစုကြားကာလရှည်ကြီးတစ်လျှောက်လုံးမှာ ဟီယန်နဲ့ ကာမာကူရရဲ့ စာပေယဉ်ကျေးမှု ကိုဧကရာဇ်ရဲ့ မျိုးဆက်မိသားစုတွေ ကလက်ရေး မူကိုကူးတာမျိုး၊ လက်ရွေးစင်ကျောင်းသားတချို့ကိုသင်စေတာမျိုးနဲ့ ထိန်းသိမ်းခဲ့ကြပါတယ်။

ဒီကဗျာ ၃၆ ပုဒ်ဟာနာမည် ကြီးကဗျာတွေ ထဲကအဆင်ပြေသလိုစုခဲ့တဲ့ ကဗျာတွေ မဟုတ်ပါဘူး။ ၁၃ ရာစုနှောင်းပိုင်းမှာ စပြီးဒီ ၃၆ ယောက် ကိုသတ်သတ်မှတ်မှတ် စာရင်း ပြုစုခဲ့တာပါ။ နောက်ပိုင်းကာလတစ်လျှောက်လုံးမှာ လည်း သေချာရွေးချယ်၊ သေချာအစီအစဉ် လုပ်ခဲ့တဲ့ ၃၆ ပုဒ် ဖြစ်ပါတယ်။ ဘယ်သူကရွေးချယ်ခဲ့တယ်ဆိုတာသေချာမသိပေမယ့် ၁၁ ရာစု အစောပိုင်းကကဗျာရှင် ဖူဂျီဝါရာနိုကင်တို (၉၆၆-၁၀၄၁) ရဲ့ လက်ရွေးစင်ကဗျာ ၃၆ ပုဒ် ဆိုတဲ့ စာအုပ်ငယ်ကနေတိုက်ရိုက်ယူထားတာလို့ ပြောရပါမယ်။ ကင်တိုဟာပထမဆုံးအရေး ပါ ဂျပန် ကဗျာ စုစည်းမှု စာအုပ်ရဲ့ အဓိကကဗျာဆရာ ဖြစ်တဲ့ အိမ်ရှေ့မင်းသားဟီတိုမာရို (၉၆၄-၁၀၀၉) နဲ့ အငြင်းပွားခိုက်ရန် ဖြစ်ဖူးသူလို့ လည်း ဆိုကြပါတယ်။ သူတို့ နှစ်ယောက် ရဲ့ ဂျပန်ကဗျာစု တွေ ကို ပြိုင်ပွဲပုံစံယှဉ်ပြီးရွေးချယ်တဲ့ အစီအစဉ်ကနေဒီ ၃၆ ပုဒ် စုစည်းမှု ဖြစ်လာတာပါ။

ဂျပန်ကဗျာဖွံ့ဖြိုးမှု မှာ အမျိုးသမီးတွေ ဟာအလွန်အရေး ကြီးတဲ့ အခန်းကနေ ပါဝင်ခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ရှေးအကျဆုံးကဗျာအချို့ဟာအမျိုးသမီးတွေ စပ်ဆိုခဲ့တာပါ။ ၇ ရာစုကအိမ်ရှေ့ မင်းသမီး နုကာဒါရဲ့ ကဗျာအပိုင်းအစကို ကြည့်ရအောင် ...

ကျွန်မ . . . ချိုမြမြဝိုင်းနဲ့
မိဝါတောင်ပေါ်ကို ခဏခဏ
နောက်ပြန်ကြည့်ပေမယ့်
နေရာတောင်တန်းတွေ ကြား
မြေပြာထဲမှာ လှပစွာ
ဝေးကွာကျန်ရစ်သည့်တိုင် . . .
လမ်းချိုးကွေ့လေးတွေ
အထပ်ထပ်မြင့်သွားသည့်တိုင် . . .
ကျွန်မ မိဝါတောင်ပေါ်
အေးဆီကို
ငေးမောကြည့်ပေမယ့်
တိမ်တွေ က မိဝါတောင်ကို ခံစားမဲ့စွာ
ဖုံးအုပ်ထားသင့်တယ်ဆိုတာဟုတ်ပါသလား။
စေတမန်ရေ
မိဝါတောင် . . .
တိမ်တွေ ဟာခုလိုပဲဖုံးအုပ်ထားတာလား။
တိမ်တွေ ဟာအနည်းဆုံးတော့
အကြင်နာရှိသလား၊ ဟုတ်သလား . . .
သူတို့ ဖုံးအုပ်ထားသင့်သလား။

ဒီကဗျာက မြို့တော် ရွှေတုန်းက မိဝါတောင်ရဲ့ ဝိညာဉ်တော် တွေ
ကို ပူဇော်ပွဲလုပ်တဲ့ အခမ်းအနားအကြောင်းစပ်ဆိုခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

ကဗျာရှင်တွေ ကကဗျာရှည်ရေး ရမှာ ကို သိပ်စိတ်ဝင်စား[
ကတော့တဲ့ အတွက် နောက်ပိုင်းမှာ ကဗျာတိုတွေ များ လာပါတယ်။
ဒီစာအုပ်မှာ ပါတဲ့ ကဗျာတွေ ကတော့ ‘ဝါကာ’ လို့ ခေါ်တဲ့ ၅ ကြောင်း
ကဗျာတွေ ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ၉ ရာစုနှောင်းပိုင်းမှာ ဧကရာဇ်တွေ
ကကဗျာကိုအားမပေးခဲ့ကြတဲ့ အတွက် ‘ဝါကာ’
ဟာလူထုကြားကိုရောက်လာပါတယ်။ ၈၈၅ နဲ့ ၈၈၇ ကြား
နေ့ တစ်နေ့ မှာ အရီဝါရာ နိယူကီဟီရာရဲ့ အိမ်မှာ
ပထမဆုံးကဗျာရွတ်ပြိုင်ပွဲကျင်းပခဲ့တာကနေ ‘ဝါကာ’ပြန်ပေါ်
လာတာပါ။ တစ်ခါ ကတော့ ဧကရာဇ်ရှေ့မှာ က်မှာ
ပဲပွဲကိုကျင်းပခဲ့ကြပါတယ်။ နန်းတွင်း : ကဗျာရွတ်ပွဲတွေ
လိုပဲအကြောင်းအရာတစ်ခု၊ နှစ် ခုလောက်ရွေးတယ်။
ပြိုင်ပွဲဝင်အချက်အလက်တွေ ပြောတယ်။ ပြီးတော့
လူထုကိုရွတ်ပြစေတယ်။ ဘယ်နဲ့ ညာအသင်းနှစ်
သင်းခွဲထားပြီးကဗျာရှင် ဦးရေလည်း အညီအမျှ ဖြစ်ရမယ်။
ဘယ် ဘက် အသင်း ရဲ့ လေးစားဖွယ်အ
ဖြစ်ဆုံးကဗျာရှင်ကပထမဆုံးကဗျာနဲ့ ပြိုင်ပွဲစတင်ရတယ်။
ပရိသတ်ကအလှည့်ကျ ပြိုင်ပွဲကဗျာတစ်ပုဒ်ပြီးတစ်ပုဒ်
ဆွေးနွေးကြရတယ်။ များ သော အားဖြင့် တော့ ပြိုင်ပွဲဝင်နှစ်
ဖွဲ့လုံးကကဗျာရှင်တွေ ကသူတို့ အဖွဲ့ အတွက် ထောက်ခံ ငြင်းဆိုခွင့်
မရှိပါဘူး။ ဆွေးနွေးပွဲတချို့ ကတော့ အပြင်းအထန် ဖြစ်တတ် ပါတယ်။
ဒိုင် ဒါမှ မဟုတ် ပရိသတ်သဘောတူညီမှု နဲ့
ပဲအနိုင်အရှုံးသတ်မှတ်လေ့ရှိပါတယ်။ အနိုင် တစ်ဖွဲ့တည်းမ ဖြစ်ခဲ့ရင်

သရေလို့ ပဲကြေညာပေးတယ်။ သတ်မှတ်ထားတဲ့ အလှည့် အကြိမ်အရေအတွက် ပြည့်တဲ့ အခါ အကြိမ်အများ ဆုံးနိုင်တဲ့ အသင်းကိုအောင်နိုင်သူအ ဖြစ် သတ်မှတ်ပေးပါတယ်။

‘ဝါကာ’ကဗျာတွေ မှာ ဝေါဟာရရွေးချယ်မှု ဟာ အရေး ကြီးလှပါတယ်။ သူ့မှာ သုံးရမယ့် ဝေါဟာရအရေအတွက်ကို ကန့်သတ်ထားလို့ ပါ။ ဖူဂျီဝါရာနိုအီကာက ‘စကားလုံးရွေးချယ်မှု ဟာ ကဗျာအတွက် အရေး အကြီးဆုံးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ စကားလုံး၊ ဝေါဟာရတွေ မှာ ခွန်အားရှိတာနဲ့ ခွန်အားမဲ့တာဆိုပြီးရှိတော့ ဒါကိုကွဲကွဲပြားပြားသိထားဖို့ အရေး ကြီးပါတယ်။ ခွန်အားရှိတဲ့ စကားလုံးချင်း၊ ခွန်အားမဲ့တဲ့ စကားလုံးချင်းပဲတဲ့ ဖက်သုံးရပါမယ်။ နူးညံ့လှပတဲ့ ဝေါဟာရတစ်ခုကို အားကောင်းပြင်းထန်တဲ့ ဝေါဟာရတစ်ခုနဲ့ တွဲ ဘက်သုံးလို့ ကတော့ ဘယ်လိုဆွဲဆောင်မှု မျိုးမှ ရှိ မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ အဓိက ကတော့ စိတ်ခံစားမှု ပေါ်မှာ စပြီးအခြေခံပြီးမှ ဝေါဟာရတွေ ၊ စကားလုံးတွေ ရွေး၊ ပယ်တာလုပ်’ လို့ သူ့ဆရာ ဖူဂျီဝါရာနိုရွန်ဇိုင်း ပြောခဲ့တဲ့ စကားကို ပြန်ကိုးကားပြပါတယ်။

အခြေခံအားဖြင့် တော့ ‘ဝါကာ’ ကဗျာမှာ စိတ်လှုပ်ရှားခံစားမှု ကိုတိုက်ရိုက်ဖော်ပြတဲ့ ကဗျာ တွေ နဲ့ စိတ်အခြေအနေတွေ ကို ပြင်ပအခြေအနေတွေ နဲ့ ရည်ညွှန်းဖော်ပြတဲ့ ကဗျာတွေ ဆိုပြီးပုံစံ ၂ မျိုးခွဲထားပါတယ်။ နှစ် မျိုးလုံးရဲ့ အားအရှိဆုံးအစွမ်းပြလက်နက် ကတော့ ထွေပြားတဲ့ သဒ္ဒါဖွဲ့စည်း မှု နဲ့ ရိုးရာအရင်းအမြစ် ဝေါဟာရ၊ အတွေး ၊ အမြင်တွေ ကို ခြုံငုံပြီးအများ ကြီး ဖြန့်ထွက်တွေ ၊ တော ရနိုင်တဲ့ အနက်ကြွယ် အတင်အပြတွေ ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီ စာ အု ပ် ရဲ့ ကဗျာရှင်တွေ နဲ့ ပတ်သက်ပြီးနည်းနည်း

ကြိုပြောထားပါဦးမယ်။ အားလုံးက ကျိုတိုနန်းမှာ ရှင်သန်ခဲ့ကြသူတွေ ပါ။ တစ်ဦးက အိမ်ရှေ့မင်းသမီးရှိကီရှိနေရှင်နို့ ဖြစ်ပါတယ်။ နောက် တစ်ဦးကတော့ ဧကရာဇ်ရဲ့ နောက်တော် ပါ မိဖုရားတစ်ပါး ဖြစ်တဲ့ ဆိုင်ဂူနီညိုဂိုပါ။ ကျန်ကဗျာရှင် တွေ အားလုံးကလည်း အဲဒီ ခေတ် အုပ်ချုပ်သူအဖွဲ့အစည်းရဲ့ အလယ်အလတ်တန်း အမျိုးသမီး တွေ ချည်း ဖြစ်ပါတယ်။ နန်းမှာ သူတို့ ရဲ့ အရေး ကြီးတဲ့ ပုံရိပ်ဟာ အမျိုးသမီးတွေ အဖို့ တော့ ကြီးလေးတဲ့ တာဝန်တွေ ဖြစ်သလိုမိသားစုအဖို့ ဂုဏ်ယူဖွယ်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။ စာအုပ်ထဲမှာ တော့ သူတို့ အားလုံးရဲ့ ပုံတွေ ကိုမှန်းပြီးရောင် စုံရေး ဆွဲထားပါတယ်။ အိမ်ရှေ့မင်းသမီးနဲ့ မိဘုရားငယ် တို့ ရဲ့ ပုံတွေ ကတာတာမိဖျာပေါ်ထိုင်နေပုံတွေ ဖြစ်ပြီးကျန်ပုံတွေ ကတော့ ဘာနောက်ခံမှ မပါပါဘူး။ သူတို့ ရဲ့ ဝတ်စုံတွေ ကြည့်ရုံနဲ့ တော့ သူတို့ ရဲ့ ရာထူးအဆင့်ကိုမပြောနိုင်ပါဘူး။ ဆယ့်နှစ် လွှာလောက် ထပ်ဝတ်ရတဲ့ သူတို့ ရဲ့ ပါးလွှာနူးညံ့တဲ့ ဝတ်စုံတွေ ရဲ့ အရောင် တွဲ စပ်မှု ကတော့ တော် တော် အနုပညာ မြောက်တယ်လို့ ဆိုရပါတယ်။

အခုကနေစပြီးအပြန်အလှန် ကဗျာပြိုင်ရွတ်တဲ့ ဟန်အ ဖြစ် ကဗျာရှင်နှစ် ဦးစီရဲ့ ကဗျာ နှစ် ပုဒ်နဲ့ သူတို့ အကြောင်းတွေ ကိုဖော်ပြ သွားပါမယ်။

* * * * *

အိုနိုနိုကိုမချီ

သူ့ကိုလွမ်းဆွတ်လို၊

ကျွန်မအိပ်ပျော်သွားတဲ့ အတွက်

သူ ကျွန်မဆီလာခဲ့သလား။

ဒါဟာအိပ်မက်လို့ ကျွန်မသိခဲ့မယ်ဆိုရင်

ဘယ်တော့မှ အိပ်ရာကထလိမ့်မှာ မဟုတ်။

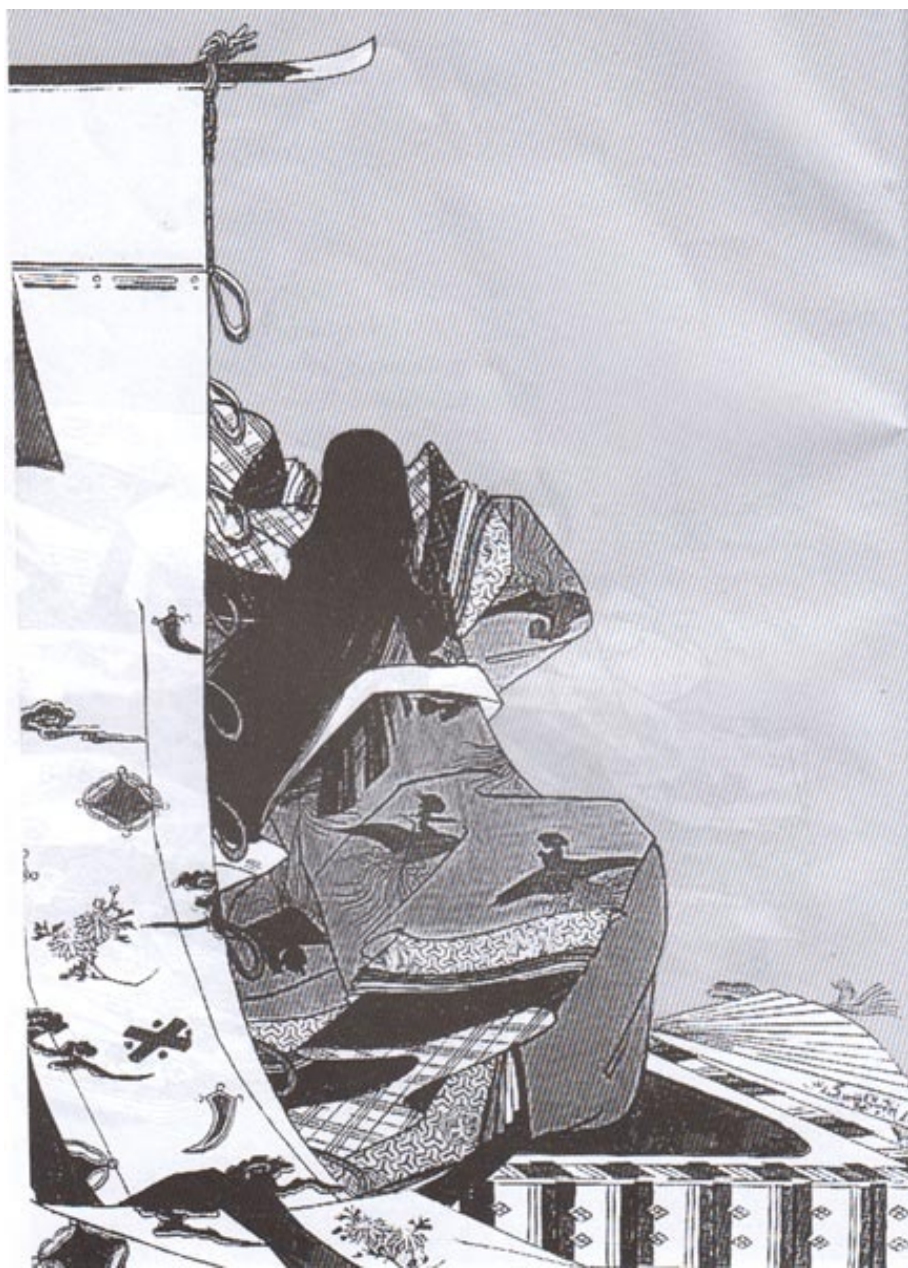
အို နို နို ကို မ ချီ ဟာ ဒ ဣ ၁ ရီ ထဲ မှာ ခေတ်စားတဲ့
အကြောင်းအရာတစ်ခုပါပဲ။

သူမဟာ ၉ ရာစု အလယ်နန်းမှာ ရှင်သန်ခဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။
ဂျပန်အမျိုးသမီး သမီးကဗျာရှင် တွေ ထဲမှာ အထင်ရှားဆုံးလည်း
ဖြစ်ပါတယ်။ သူ့ကဗျာတွေ ဟာထွေပြားတယ်။ ကရုဏာ လွှမ်းတယ်။
၁၀ ရာစုအစောပိုင်းမှာ ပေါ်ထွက်ခဲ့တဲ့ ပထမဆုံးကဗျာပေဖန်ရေး
အက်ဆေးမှာ ကဗျာရှင် ၆ ဦးရဲ့ ကဗျာတွေ ကိုညွှန်းထားပြီးအဲဒီ ၆
ဦး ထဲ မှာ အိုနိုနိုက တစ်ဦးတည်းသော အမျိုးသမီးပါ။ အဲဒီ
'ကိုကင်ဝါကာရှု' စာအုပ်မှာ သူမရဲ့ ကဗျာ ၁၈ ပုဒ်ပါပါတယ်။ ဖော်ပြပါ
ကဗျာဟာအဲဒီ စာအုပ်ထဲက ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီကဗျာရေး စဉ်က
အနေအထားကို ဖော်ပြမထား ပါဘူး။ သူ့ရဲ့ တခြားကဗျာတွေ
လိုဘာသာဗေဒအရ ထူးခြားပြင်းထန်တဲ့ အဖွဲ့မျိုးမဟုတ်ပေမယ့် ဟီယန်
ခေတ်မှာ တော့ နက်ရှိုင်းတဲ့ စိတ်ခံစားမှု ကိုဖော်ပြနိုင်တဲ့ ကဗျာအ ဖြစ်
တမြတ်တနိုး ထားခံခဲ့ရတာ ဖြစ်ပါတယ်။ လက်တွေ့ နဲ့ အိပ်မက်ပြိုကွဲ
သွားတာရဲ့ ကြားက အစွန်းရောက် ထင်ရှားမှု ကို အကြောင်းအရာအ
ဖြစ် ရွေးခဲ့တဲ့ အတွက်လည်း သဘောကျခဲ့ကြတာပါ။သူမက 'သူ့'အပေါ်

စွဲလမ်း လွန်းပေမယ့် မိန်းကလေးဆိုတဲ့ ကန့်သတ်ချက်ကြောင့် သူ
လာတဲ့ အထိ စောင့်နေရပါတယ်။ သူမရဲ့ အလွမ်းတွေ က သူ့ကို သူမရဲ့
အိပ်မက်ထဲ တွန်းပို့ခဲ့ပါတော့တယ်။ အဲဒီ ခေတ္တခဏ အပျော် လေးဟာ
စိတ်ပန်းလှန့်မိ၊ ဆုံးရှုံးရမှု ကို ရုတ်တရက် ပြောင်းလဲ
သွားပါတော့တယ်။ ဂျပန်အချစ် ကဗျာတွေ မှာ ဒါမျိုး ရေး
လေ့မရှိပါဘူး။

★ ★ ★ ★ ★

ရှိကီရှိ နေရှင်နို

ညနေ ရောက်လာတဲ့ အခါ

ကျွန်မ မေ့နေရင်

အို...ဘယ်လို ငိုကြွေးရပါ

ကျွန်မ တစ်ယောက် တည်း သိနေတုန်း

ဒီလတွေ က ကုန်လွန်ခဲ့ပေါ့။

ရှိကီရှိ နေရှင်နီဟာ ဧကရာဇ် ဂိုရိုရာကာဝါ (၁၁၂၇-၁၁၉၂၊ ၁၁၅၅-၁၁၅၈)ရဲ့ သမီး၊ အိမ်ရှေ့မင်းသမီး ဖြစ်ပါတယ်။ သူမ ငယ်စဉ်ကပဲ ကာမိုဘုရားကျောင်းရဲ့ အခမ်းအနားတွေ မှာ ရှင်တိုသီလရှင်အုပ်အ ဖြစ် ၁၀ နှစ် လောက်လုပ်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီ ခေတ် ရဲ့ အကြီးကျယ်ဆုံးကဗျာ ဆရာကြီး ဖူဂျီဝါရာနိရှန်ဇေး (၁၁၁၄-၁၂၀၄)ထံမှာ အထူးကြိုးစားပြီး ကဗျာနဲ့ အနုပညာကို သင်ယူ ခဲ့ပါတယ်။ ဧကရာဇ်စုစည်းတဲ့ စာစုမှာ သူမရဲ့ ကဗျာ ၁၅၄ ပုဒ် ပါပါတယ်။ ဒီကဗျာက ရှင်ကိုကင် ဝါကာရှု စာအုပ် အချစ် ကဗျာ က ဣမှာ ပါတဲ့ ကဗျာတစ်ရာစုထဲက လျှို့ဝှက်အချစ်အကြောင်းအရာ လို့ ခေါင်းစဉ်တပ်ထားတဲ့ ကဗျာ ဖြစ်ပါတယ်။

ကိုမချီရဲ့ ကဗျာမှာ လိုပဲ အလွမ်းနဲ့ စဖွင့်ထားပါတယ်။ ဒီကဗျာထဲက ဝေါဟာရတချို့ဟာ ဂျပန်ဘာသာစကားအနေနဲ့ ဆိုရင် အဓိပ္ပာယ်ပွားယူနိုင်အောင် ပြုပြင်ဖန်တီးထားတာပါ။ ဝေါဟာရ တစ်ခုကို ရှေ့နောက်အဖြည့်စကားဆက်လေးတွေ တွဲ ပေးရုံနဲ့ အဓိပ္ပာယ်အမျိုးမျိုး ပြောင်းသွား ပါတယ်။ သဒ္ဒါအရလည်း ပြောင်းပြန်ပြင်ပြီး အလှည့်အလိမ်လေးတွေ နဲ့ တန်ဆာဆင်ထားတဲ့ ကဗျာ ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အမှတ်တရ၊ အလွမ်း၊ မျှော်လင့်ချက်၊ သော ကနဲ့

စိုးကြောက်မှု တွေ ကြား လွန်းထိုးရက်ဖောက်ထားတဲ့ အတွက် လွယ်လွယ်နဲ့ တော့ သဘောမပေါက်နိုင်ပါဘူး။

စာမူစုသူက ဒီပထမဆုံး ကဗျာ ၂ပုဒ်ကို ပြိုင်ပွဲအသွင်ဆောင်ရအောင်လို့ ဂရုတစိုက် ရွေးခဲ့တာပါ။ ကိုမချီနဲ့ ရှိကီရှိတို့ က သူတို့ အသင်းတွေ ရဲ့ ခေါင်းဆောင်အသီးသီး ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုမချီက ၈ ရာစုနဲ့ ၁၀ ရာစုကြား၊ ရှိကီရှိက ၁၁ ရာစုနဲ့ ၁၃ ရာစုကြား အသီးသီး ထင်ရှားခဲ့ကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ရှိကီရှိရဲ့ ကဗျာက ကိုမချီရဲ့ ကဗျာထက် ပိုပြီးအသံအတက်အကျ လှတယ်။ သိသိ သာသာလည်း အနုပညာပိုမြောက်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒုတိယခေတ်ပိုင်းမှာ ကဗျာပဉ္စလက်အတတ် ဟာ ပိုပြီး ရင့်ကျက်လာတယ်လို့ ဆိုရပါမယ်။ ကိုမချီက ဆန္ဒကို တည့်တည့်ကြီး ရင်ဆိုင်ပြီး အိပ်မက်မှာ ကျေနပ်ပြခဲ့ပေမယ့် ရှိကီရှိ ကတော့ အချစ်ကို အာရုံသိန်းကြားမှု ကို လှစ်ပြနိုင်တဲ့ အခွင့်အလမ်းတစ်ခုအ ဖြစ် အသုံးပြုခဲ့ပါတယ်။

* * * * *

ဒုတိယမြောက် ပြိုင်ဘက်အတွဲ အ ဖြစ် တင်ပြထားတဲ့ သူနှစ် ဦး
ကတော့ အိုင်စီနဲ့ ကူနေကျို့ တို့ ဖြစ်ကြပါတယ်။

အိုင်စီ

ဒီမီဝါတောင်ဟာ

နှစ် တွေ အားလုံး ကျော်သွားသည့်တိုင်

ညွှတ်သည် ရယ်လို့ ရှိမှာ မဟုတ်ဆိုတာ

သိသွားတဲ့ အခါ

ဘယ်လို ဆက်စောင့်နိုင်မှာ ပါလဲ။

အိုင်စီဟာ ဖူဂျီဝါရာနိုစူဂူကာဂျီရဲ့ သမီး ဖြစ်ပါတယ်။ သူ့အဖေ စူဂူကာဂျီဟာ ၈၅၅ မှာ အိုင်စီတိုင်းနဲ့ ၈၉၁ ကနေ ၈၉၅ မှာ ယာမာတိုတိုင်းတွေ ကို တိုင်းမင်းကြီးအဖြစ် အုပ်ချုပ်ရသူပါ။ သူ့နာမည် ကလည်း သူ့အဖေ အိုင်စီတိုင်းကို အုပ်ချုပ်စဉ် မွေးခဲ့လို့ ဖြစ်ပုံရပါတယ်။ သူဟာ ဧကရီအွန်ရှိ (၈၇၂-၉၀၇)နဲ့ ဧကရာဇ်ဥဒါရဲ့ မိဖုရား (၈၆၇ - ၉၃၁၊ ၈၈၇ - ၈၉၇)တို့ ရဲ့ အကူ လက်ထောက်အဖြစ် အမှု ထမ်းခဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။ သူဟာ ဧကရီအွန်ရှိရဲ့ မောင် ဖြစ်သူ ဖူဂျီဝါရာနို နာကာ ဟီရာ (၈၇၅-၉၄၅)နဲ့ နှစ် ပေါင်းများစွာ ချစ်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ အဲဒီ နောက် အဖေနဲ့ ပြန်လာနေပါ သေးတယ်။ အွန်ရှိက အမိန့်နဲ့ ပြန်ခေါ်တော့ ၈၉၄မှာ နန်းတွင်း ပြန်ပါတယ်။ ဖူဂျီဝါရာနို တိုကီဟီရာ (၈၇၁-၉၀၉) အပါအဝင် တခြားသူတွေ နဲ့ ချစ်လိုက်ပါသေးတယ်။ ဧကရာဇ်ဥဒါနဲ့ ၈၉၆ တစ်ဝိုက်မှာ ကလေး တစ်ယောက် ရခဲ့ပေမယ့် ကလေးက ငယ်ငယ်ကပဲ ဆုံး သွားပါတယ်။ ၉၀၇ မှာ အွန်ရှိ ကွယ်လွန်ပါတယ်။ အဲဒီ နောက်မှာ အိုင်စီဟာ အိမ်ရှေ့မင်းသား အစူယိုရှိ (၈၈၇-၉၃၀) နဲ့ ချစ်ခဲ့ ကြတာ အိမ်ရှေ့မင်းသား သေတဲ့ အထိပါပဲ။ နာကာစူကာစာ ဆိုတဲ့ သမီး တစ်ယောက် ရခဲ့ပါတယ်။ သမီးကလည်း ကဗျာရှင်တစ်ဦး ဖြစ်လာပါတယ်။ အိုင်စီ ဘယ်အသက်အရွယ်အထိ အသက်ရှည် ခဲ့တယ်ဆိုတာ မသိရပါဘူး။ နှောင်းကဗျာရှင်အများစု ကတော့ သူ့ကဗျာတွေ ကို သိပ်အလေးထား ကြပါတယ်။ သူ့ကဗျာ ၁၇၈ ပုဒ်ကို ဧကရာဇ် လက်ရွေးစင်စုစည်းမှု စာစုမှာ တွေ့နိုင်ပါတယ်။

ဒီကဗျာက ကိုကင်ဝါကာရှုစာစုရဲ့ အချစ် ကဗျာ စု မှာ ပါတဲ့ ကဗျာထဲက ကောက်နုတ်ချက်ပါ။ သူ့အနီးကပ်ချစ်သူတစ်ဦး ဖြစ်တဲ့ နာကာဟီရာနဲ့ လမ်းခွဲခဲ့ပြီး သူ့အဖေနဲ့ ယာမာတိုတိုင်းမှာ သွားနေစဉ်

နာကာဟိရာဆီ ပေးပို့ခဲ့ဖူးတဲ့ ကဗျာ ဖြစ်ပါတယ်။

* * * * *